

Metalka ponuja roko obrtnikom

V enem letu, odkar so v Metalki ustanovili oddelek za sodelovanje z drobnim gospodarstvom, so pridobili približno sto obrtnikov. Z njimi sodelujejo tako, da jim Metalka nudi surovine in jim svetuje, kaj naj proizvajajo. Zasnovani so svetovalno službo, ki proučuje razmere na trgu in potem ponudi delo obrtnikom.

Na ta način so zapolnili svoje prodajne police z marsikaterim blagom, ki ga je doslej primanjkovalo ali ga sploh ni bilo. V blagovni hiši vodijo posebno knjigo povpraševanja, ki jim služi za usmerjanje obrtnikov. Lani je na primer primanjkovalo kozmetičnih izdelkov, pa so se hitro domeniili z zasebnimi obrtniki, ki so jim začeli izdelovati tisto, česar ni bilo. Obrtniki delajo različne reči, od igračk do manjših strojev in ročnih blagajin. Niso vsi kooperanti; več jih sodeluje na podlagi kupoprodajnih pogodb.

»V Metalki pa bi radi razvili predvsem kooperacije, ki so več kot goli kupoprodajni odnos. Sodobni časi zahtevajo kvalitetne izdelke, za katere pa ni potrebna le spretnost, marveč tudi znanje. Zato pa bi potrebovali tudi bolj sodobne stroje in opremo. Ven-

dar pa se tu zatika, saj je uvoz takšnih predmetov prepovedan. Dovoljeno je samo zdomcem, zato smo do njih posebej pozorni. Svetujemo jim, naj se poprej dobro pozanimajo, kaj bi se jim izplačalo delati, preden se odločijo za nakup. Dogaja se namreč, da nekateri zdomci kupijo stroje na pamet, potem pa ne vedo, kaj in kam bi z njimi. To je žalostno, saj z napačno investicijo ni oškodovan le zomec, marveč tudi družba,« je povedal Miha Cerar, vodja centra za kooperacijo, kakor so zdaj poimenovali oddelek za sodelovanje z obrtniki.

Obrtniki si velikokrat tudi nezdravo konkurirajo med seboj ali se lotevajo izdelkov, s katerimi je trg že zasičen. V te razmere bi radi posegli tudi v Metalki. Pravi, da je dela dovolj za vse; treba se je le dogovoriti, kaj naj kdo proi-

zvoja, kako in koliko.

»Radi bi združevali obrtnike iste branže, se z njimi vsedli za mizo in se pošteno pomenili o poslovnih odločitvah in delitvi dela. Ker je zanimanje za kooperacijo z nami seglo celo čez meje republike, načrtujemo, da bomo ustanovili tozdr za kooperacijo in tako bomo lahko resnično delali načrtno,« je še dodal Miha Cerar.

V Metalki zdaj iščejo obrtnike, ki bi jim izdelovali razne manjkajoče izdelke. Tako primanjkujejo rezila za obličje, razna dleta, skobelne mize, stiskalnice za grozdje in podobni izdelki. Dovolj pa je za zdaj kozmetičnega blaga, spominkov pa že skoraj preveč. Tudi na tem področju je namreč opaziti, da kupna moč pada, saj gredo v prodajo predvsem uporabni predmeti. Razne rute in okraski ostajajo na policah. Zato je še kako prav, da so v Metalki ustanovili center za kooperacijo, ki usmerja obrtnike. S tem polnijo police, zadovoljujejo kupce, hkrati pa nudijo kruh drobnemu gospodarstvu. A.A.

Do socialne varnosti z boljšim gospodarjenjem

Uveljavljanje napredne in učinkovite socialne politike in zagotavljanje socialne varnosti delavcev je ena temeljnih nalog sindikalne organizacije. Ocenjevanje sedanega stanja in oblikovanja razvojnih usmeritev ter zagotavljanje socialne varnosti delavcev mora temeljiti na ugotovitvi, da je družbena učinkovitost na tem področju pogojena z razvitostjo samoupravnih socialističnih odnosov in družbene zavesti kot tudi z razvitostjo proizvodnih sil, to je od družbene produktivnosti dela in ustvarjenega realnega dohodka. Za večjo motiviranost delavcev pa je bistvena dosledna uresničitev delitve po delu.

Celotno socialno politiko in zagotavljanje socialne varnosti moramo povezovati z uresničevanjem gospodarske stabilizacije. Na tem področju moramo hitreje odpravljati motnje in tako zagotoviti rast proizvodnje in dohodka. Vzdrževati moramo takšna razmerja v delitvi dohodka in še zlasti osebnega dohodka, ki podpirajo stabilizacijo in krepijo materialno podlago dela. Zaustaviti moramo neupravičeno rast cen in znižati stopnjo inflacije. Z uveljavljanjem načela delitve po delu naj bi onemogočili razraščanje uravnilovskih težej. Nasprotovati moramo širjenju administrativnih in drugih samoupravnih posegov v gospodarska dogajanja in si tvorno prizadevati zagotoviti socialno varnost delavcev v organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo ali na robu rentabilnosti.

Zato je potrebno skrbno načrtovati delo na tem področju zlasti pri socialnem varstvu, na področju zaposlovanja in stanovanjskega gospodarstva.

Občinski sindikalni svet pozorno spremlja dogajanja na tem izredno občutljivem in pomembnem področju. Na področju stanovanjskega gospodarstva je ugotovil, da približno 16 odstotkov delavcev živi v neurejenih stanovanjskih razmerah. Čeprav delovne organizacije precej skrbijo za to, pa je vendarle potrebna širša družbena akcija za dokončno ureditev tega problema.

J.P.

IZVOZ V PRVIH ŠTIRIH MESECIH

Več vetra v izvozni barki

Po lanskim, na pogled nekoliko bolj neugodnih izvoznih rezultatih v občini, lahko v prvih štirih mesecih letošnjega leta zaznamo znatno hitrejšo plovbo naše izvozne barke. Skupni blagovni izvoz je bil namreč kar za 44 odstotkov večji od lanskega v tem obdobju, na konvertibilnem tržišču pa smo prodali za 41 odstotkov več.

V skupnem blagovnem izvozu odpade 99 odstotkov izvoza blaga na gospodarske organizacije združenega dela. Te so na tujem trgu prodale 44 odstotkov več blaga, pri čemer je delež konvertibilne prodaje znašal 86 odstotkov.

K tako ugodnim rezultatom kaže povedati, da gre precej zaslug zanje nekaterim organizacijam združenega dela s področja inustrijske dejavnosti, ki so, lahko bi rekli, dosegle fantastične stopnje rasti izvoza. Tako na primer je Tekstilov tozdr Angora do konca aprila povečal svoj izvoz kar za 255 odstotkov, Pletenina za 189 odstotkov, Kartonažna tovarna tozdr Kartonažna pa za 112 odstotkov. Omenjeni izvozni dosežki imajo še toliko večjo veljavo, če povemo, da, kar zadeva oskrbljenosti s surovinami in drugimi reprodukcijskimi materiali, v marsikateri organizaciji živijo takorekoč iz rok v usta.

Pri pregledu podatkov o izvozu v občini v prvem štirimesečju pa ugotavljamo, da so trgovinske organizacije v tem času zaostale za lanskimi izvoznimi dosežki istega primerjalnega obdobja, in sicer za 17 odstotkov. Med vzroki, ki so vplivali na upadanje izvoza v tej dejavnosti kaže omeniti, da proizvodne organizacije v zadnjem času vse več blaga samostojno izvozijo, deloma pa gre tudi za drugačno letno dinamiko izvoznih aranžmajev.

J.K.

S SEJE OBČINSKEGA SVETA ZS LJUBLJANA CENTER

Družbene dejavnosti niso le poraba

Na zadnji seji sveta zveze sindikatov naše občine so govorili tudi o položaju v družbenih dejavnostih. Družbene dejavnosti so dale velik prispevek pri uresničevanju nalog na področju družbene reprodukcije, življenjskega standarda. Ta prispevek se kaže zlasti v ustvarjanju nove vrednosti v materialni proizvodnji, zvišanju storilnosti celotnega združenega dela in v razvoju družbe kot celote.

Potem ko smo začeli sprejemati ukrepe za stabilizacijo našega gospodarstva, so prišle pod udar tudi neproizvodne dejavnosti. Z omejevanjem sredstev za družbene dejavnosti smo si prizadevali zagotoviti razširitev materialne podlage za delo tozdr v gospodarstvu. To pa seveda ovira razvoj družbenih dejavnosti, ki smo jih obravnavali predvsem kot porabo, ne pa kot bistveni pogoj za napredek proizvodnje in družbe kot celote.

Ukrepi so bili običajno omejitveni, linearni in neselektivni. Zaradi tega ne morejo prispevati k dejanskemu razreševanju problemov, saj ne temeljijo na dolgoročni razvojni politiki. Zato, te dejavnosti tudi ne morejo dosegati zastavljenih ciljev. Ukrepi imajo številne negativne posledice. Pri mnogih organizacijah prihaja celo do nezakonitega poslovanja, močno je ovirano delovanje ekonomskih zakonitosti, zavrt je razvoj samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na tem področju.

Udeležba družbenih dejavnosti v delitvi družbenega proizvoda je iz leta v leto manjša. Počasi se spušča na raven pred desetimi leti. Od celotnega prihodka na tem področju ga gre približno polovica za osebne dohodka. Kljub relativno velikim sredstvom za družbene dejavnosti je njihov gnotni položaj neugoden, potrebe po njihovih storitvah pa so precej večje od njihovih gnotnih zmoglosti. Osebnih dohodkov delavcev v vzgoji in izobraževanju zaostajajo za osebnimi dohodki drugih delavcev. Podobno je z osebnimi dohodki v zdravstvu. Razlike se povečujejo iz leta v leto. Samoupravno dogovarjanje znotraj dejavnosti se ne more zadovoljivo uveljaviti. Tudi sindikati delavcev prizadetih dejavnosti ne morejo v celoti opraviti svojega dela. Sindikat pa spremlja in analizira družbeno-ekonomski položaj svojih članov in predlaga ter zahteva ustrezne spremembe.

J.P.

RAZDVOJENOST ZARADI NAČRTOVANE GRADNJE V KS JOSIP PRAŠNIKAR

Težka pot do enotnih stališč

Šesto leto obravnavajo krajanj nekdanje KS Koldvor in sedanje KS Josip Prašnikar zazidalni načrt CO 1 - 17. Če je bilo v začetnem obdobju javno mnenje proti zazidavi otoka L 6 - Emona in je sprejemalo gradnjo na otoku L 4 - Tekstil, se je z razvojem dogodkov položaj obrnil.

Krajanj so postali z oblikovanostjo samostojne krajevne skupnosti in z neposrednejšim občutkom za krajevne probleme in potrebe bolj študijozno razpoloženi. Ze leta 1982 so zavrnili gradnjo stanovanjskoposlovnega objekta na lokaciji L-4 Tekstil in s svojim mnenjem prodrli in uspeli tudi v zboru krajevnih skupnosti naše občine.

Odbor za ureditev Petkovškovega nabrežja ter stanovanjska skupnost kljub tej negativni odločitvi zbora nista vrgla puške v koruzo. Pripravila sta nove načrte za gradnjo na tej lokaciji in dala spremenjene načrte v javno razpravo.

»Na zbor delovnih ljudi in občanov so prišli predvsem neposredno prizadeti sosede. Žal tudi tokrat ni bilo dovolj drugih krajanov in so seveda prevladovali glasovi teh bivalčev naše krajevne skupnosti,« je povzel mnenje o tej problematiki Goran Iskrič, predsednik sveta krajevne skupnosti »Josip Prašnikar«.

»Prizadetim ljudem ne moremo zameriti, da so proti gradnji. To je povsem človeško, da nasprotuješ novosti, ko ti hoče nekdo pozidati dvorišče ali pa odvzeti teraso. Zato so na zboru predlagali, da bi glasovali o spremenjenem celotnem zazidalnem načrtu in o tej gradnji. Ker je nastopilo neprijetno vzdušje, do glasovanja ni prišlo, pa tudi vprašljivo je, če tako sploh lahko rešimo zadevo.«

»Ko tehtam mojo lastno opredelitev o tej gradnji, nimam izrazitih za in proti mnenj. Strinjam se s tistimi, ki se sprašujejo, zakaj tako trmasto vztrajati na gradnji na tem dvorišču, ko bi pridobili le 40 stanovanj, obenem pa pozabljam na obljubljeni gradnji na Novih Poljanah. Prav tako dajem prav varstve-

nikom okolja. V splošnem interesu pa bi bilo, da bi se celoten kompleks uredil, da bi s to gradnjo dobili tudi toplovod in plinovod, ter omogočili oživitve krajevne skupnosti.«

Svet krajevne skupnosti ni obravnaval nastalega položaja. Akcijo naj vodijo družbenopolitične organizacije in stališče krajanov naj posreduje na občinski skupščini delegacija. Prav gotovo pa mu ni vseeno, da je v razmeroma mladi krajevni skupnosti prišlo do razkola med krajanj. Ob že tako težkem kadrova-

nju ljudi za posamezne zadolitve bo ta akcija in protiakcija še zožila število tistih, ki bi bili voljni poprijeti za družbenopolitično in samoupravno delo v krajevni skupnosti.

»Moram še enkrat ponoviti vprašanje krajanov, zakaj načrtovalci tako izrazito silijo na ta otok in zakaj ne pričnejo z gradnjami tam, kjer si krajanj želijo novih stavb, stanovanj in prepotrebne infrastrukture. Kljub temu bomo morali v naši krajevni skupnosti doseči poenotenje mnenja in pripeljati prebivalce od razprtije k enotnosti. Težko rečemo, kakšen bo zaključek. Doseči moramo, da bo večina od 1500 krajanov sprejela ali pa zavrnila mnenje okrog 40 posameznikov, ki nasprotujejo gradnji,« je označil možno akcijo Goran Iskrič.

S.J.

TU SE JE 21. JUNIJA 1943

**ZBRALO TISOČ ŽENA IN OTROK
HOTEC PRIDOBITI ŠKOFA, DA BI
POSREDOVAL PRI OKUPATORJU
ZA IZPUST NJIHOVIH INTERNIRANIH
MOZ, OČETOV, HČERA IN SINOVI,
A SO JIH NA ŠKOFOVO POBUDO
S SILO RAZGNALI**

Tako kot v občini Center so se tudi v krajevni skupnosti Stara Ljubljana odločili, da bodo imeli odslej krajevni praznik 21. junija. Svoj prvi, na novo izbrani krajevni praznik so počastili v četrtek, 21. junija s slavnostno sejo skupščine krajevne skupnosti, na kateri so podelili tudi priznanja OF in priznanja KK SZDL Stara Ljubljana.